

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33482
Nom	Educació, participació social, desenvolupament comunitari i inclusió
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1306 - Grau d'Educació Social	Facultat de Filosofia i Ciències de l'Educació	3	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1306 - Grau d'Educació Social	321 - Subjecte, Experiència Educativa i Construcció de lo Públic I	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
APARISI ROMERO, JOAN ANTONI	100 - Didàctica i Organització Escolar
HORCAS LOPEZ, VICENT	100 - Didàctica i Organització Escolar
MOMPO LOPEZ, EVA	100 - Didàctica i Organització Escolar

RESUM

Abans de presentar l'assignatura volem donar compte de les condicions en les que està elaborada aquesta guia. Aquesta guia es redacta i presenta en atenció a la demanda dels vicerectorats:

http://www.uv.es/didorg/guiesdocents/escrit_vicerectores.pdf.

Considerem que el present format remet a una determinada manera de pensar i conformar la docència universitària, considerem així mateix, que la docència és un espai de creació, d'experiència i de transformació. Tanmateix aquest format ens fa pensar la docència com quelcom que es pot preveure, com quelcom que s'imparteix i no com quelcom que es posa en relació.

Aquesta assignatura és obligatòria de tercer curs del Grau d'Educació Social i pretén introduir als i les estudiants en el coneixement de la ciutat, el desenvolupament comunitari i la participació social, com elements claus que transcendeix lo institucional per posar l'accent en la construcció d'allò públic. La ciutat com àmbit i context on es desenvolupa majoritàriament el treball d'educador/a social, un territori travessat per múltiples fronteres i formes de subjectivació de les persones, grups i comunitats. Habitem la ciutat des d'una determinada posició, i ella ens interpel·la en una relació no exempta de conflictes, exclusions i resistències. En aquest sentit, l'espai públic treballat des d'una lògica d'acció comunitària provoca que la comunitat tinga un paper protagonista com a agent educatiu pel canvi social. El treball comunitari ha de permetre gestionar les necessitats de les persones i de les comunitats que l'utilitzen, posar en relació els recursos que hi treballen, directament o indirectament, i incorporar a les persones com a protagonistes en la construcció de les qüestions que les afecten individualment i col·lectivament. En el treball comunitari és necessari tenir en compte les lògiques d'inclusió i d'exclusió social i educatives que ens ajuden a comprendre l'espai públic en la seua pluralitat a partir de les variables: classe social, gènere i cultura.

Per altra banda, l'acompanyament i la participació social esdevé un recurs educatiu fonamental. Una participació social entesa com una pràctica educativa amb potencialitat transformadora dels diferents contextos socials. Posarem l'èmfasi en el coneixement d'estratègies, metodologies i tècniques útils per al treball socioeducatiu en els seus diversos àmbits i contextos territorials.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

No és requereixen. Però és recomanable haver superat les assignatures de Didàctica i organització educativa de primer curs; així com subjectes, processos i contextos i Organització d'institucions socioeducatives de segon curs del grau d'educació social.

COMPETÈNCIES

1306 - Grau d'Educació Social

- Que els estudiants sàpien aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seua àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreglar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.

- Que els estudiants puguen transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat d'organització i planificació.
- Capacitat de resolució de problemes i presa de decisions.
- Capacitat crítica i autocrítica.
- Capacitat de treballar en equips multi- i interdisciplinaris.
- Capacitat per a integrar-se i comunicar-se amb experts d'altres àrees i en diferents contextos.
- Reconeixement i respecte per la diversitat i foment de la interculturalitat.
- Capacitat per a desenvolupar, promoure i dinamitzar habilitats de comunicació interpersonal.
- Compromís ètic actiu amb els drets humans, la igualtat entre homes i dones i la sostenibilitat.
- Desenvolupament de la innovació i la creativitat en la pràctica professional.
- Capacitat per a realitzar investigació educativa en diferents contextos.
- Conèixer i comprendre els processos d'ensenyament aprenentatge i la seva incidència en la formació i desenvolupament integral de les persones i comunitats.
- Conèixer els principis i fonaments de l'atenció a la diversitat.
- Dissenyar plans, programes, projectes accionis i recursos educatius en diferents contextos.
- Aplicar i coordinar programes i metodologies educatives de desenvolupament personal, social i professional.
- Desenvolupar i coordinar intervencions educatives amb persones o grups, amb necessitats educatives especials, en situacions de risc, de desigualtat o discriminació per raó de gènere, classe, ètnia, edat, discapacitat i/o religió.
- Dissenyar i desenvolupar processos de participació social i desenvolupament comunitari.
- Intervenir en projectes i serveis socioeducatius i comunitaris.
- Dirigir i coordinar plans, programes i projectes socioeducatius.
- Promoure processos de dinamització cultural i social.
- Formar agents i docents d'intervenció socioeducativa i comunitària.
- Identificar i emetre judicis raonats sobre problemes socioeducatius per millorar la pràctica professional en contextos no formals.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

Per decisió i acord de departament cap guia docent presenta resultats d'aprenentatge, perquè la pràctica docent no és previsible, perquè no es pot preveure una relació de causalitat entre ensenyament i aprenentatge. En l'acte educatiu tot és imprevisible i allò que pensem i planifiquem que pot ocórrer, és imprevisible, especialment si volem tindre en consideració la singularitat pròpia de cada estudiant, a més com diu Meirieu, el més normal és que en educació les coses no funcionen (2000). És a dir, un intent pedagògic de partir dels límits per poder treure la possibilitat del treball educatiu, establint un no-saber

com un acte previ al treball educatiu.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1.

Segons recull el document VERIFICA del Grau d'Educació social aprovat per la ANECA els descriptors i continguts seleccionats per a aquesta assignatura són:

1. Educació, participació social, desenvolupament comunitari i inclusió.
2. El sentit educatiu de la participació.
3. Lògiques de l'exclusió social i educativa: classe, gènere i cultura.
4. Educació, subjectes de l'acció col·lectiva i nous moviments socials.
5. Identitat, reconeixement de l'altre i educació de la diferència.
6. Inclusió i construcció del públic.

Encara que aquesta guia presenta uns descriptors generals, en aquesta assignatura treballarem quatre blocs temàtics on els continguts estan relacionats amb els descriptors de la matèria, aquests no són blocs tancats que necessàriament han de tindre un ordre determinat, ja que tots ells estan en contínua relació. Donat el caràcter teoricopràctic de l'assignatura, treballa un bloc transversal que s'anirà introduint al llarg de tot el curs en el moment en què anem tractant els diversos blocs temàtics, amb la intencionalitat d'aprofundir en les metodologies, tècniques i recursos necessaris per a desenvolupar un treball socioeducatiu, tant amb els subjectes de l'educació com en l'àmbit comunitari. L'objectiu és que els i les estudiants, una vegada acaben l'assignatura tinguen les eines conceptuals i pràctiques pròpies per a poder desenvolupar-se professionalment en l'acció socioeducativa.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	45,00	100
Pràctiques en aula	15,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	5,00	0
Elaboració de treballs en grup	25,00	0
Elaboració de treballs individuals	20,00	0
Estudi i treball autònom	20,00	0
Lectures de material complementari	20,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

Per a concretar la forma de treballar en l'assignatura es remet als programes de les professores i professors que sostenen l'assignatura amb cada grup. A grans trets podem dir que la metodologia combinarà el treball de documents, la discussió en classe d'aquests, l'elaboració de treballs per part de l'alumnat, les explicacions i aclariments per part de les professores, entre altres. Hi haurà classes teòriques on el paper del professor/a és clarificador i orientador dels punts de vista teòrics i classes pràctiques on es presentaran experiències i treballs elaborats pels i les estudiants i, si és el cas, d'altres professionals

AVALUACIÓ

L'assistència a classe és imprescindible per poder estar en condicions de superar l'assignatura, les estudiants i els estudiants que no puguem assistir amb regularitat a l'assignatura per motius justificats, hauran d'establir el pla de treball alternatiu amb el professorat responsable del grup al qual pertanyen.

Per conèixer amb precisió quina serà la forma d'avaluar l'assignatura cal consultar els programes de les professores i els professors responsables de cada grup. En aquests programes es concretaran els procediments d'avaluació, entre d'altres: treballs individuals i grupals, assistència a tutories, lectura dels materials, proves escrites, presentacions de treballs individuals i grupals.

Els principals criteris d'avaluació són:

Precisió en l'aplicació dels conceptes estudiats.

Capacitat d'anàlisi i de crítica dels diferents punts de vista.

Realitzar una bona síntesi de la informació amb una bona estructuració.

Presentar les proves documentals elaborades amb rigor semàntic i ortogràfic.

Creativitat en el disseny de les experiències pràctiques.

Utilitzar la reflexió en el desenvolupament de les experiències pràctiques

Utilitzar un llenguatge inclusiu.

Tanmateix, en els programes de les professores i els professors es trobaran més detallats els criteris d'avaluació.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- En aquesta guia recollim a les referències complementàries aquelles que considerem ajuden a situar l'assignatura. Tot i això per concretar, tant les referències bàsiques com les complementàries que corresponen a l'assignatura caldrà prendre com a referència els programes elaborats per les professores i professors responsables de cada grup.

En esta guía recogemos en las referencias complementarias aquellas que consideramos ayudan a situar la asignatura. Pese a ello por concretar, tanto las referencias básicas como las complementarias

que corresponden a la assignatura serán las que aparezcan en los programas elaborados por las profesoras y profesores responsables de cada grupo.

Complementàries

- Referencia c1: Area, M.; Parcerisa, A. y Rodríguez, J. (coords.) (2010). Materiales y recursos didácticos en contextos comunitarios. Barcelona: Graó.
- Referencia c2: Ávila Cantos, D.; Cassian Yde, N.; García García, S. y Pérez Pérez, M (2019): Por una acción social crítica. Tensiones en la intervención social.
- Referencia c3: Ávila D. Y García, S. (2015) viejas y nuevas periferias en la ciudad neoliberal: Seguridad y desigualdad social en Enclaves de riesgo. Gobierno neoliberal, desigualdad y control social. Traficantes de Sueños. Madrid
- Referencia c4: Ballús, N., Camallonga, S., Fuster, N., Giménez, R., Pedrocchi, M., Puigdoménech, L., y Sambola, G. (2016). Territorios habitables. Editorial UOC.
- Referencia c5: Bauman, Z. (2003) Comunidad. En busca de la seguridad en un mundo hostil. Madrid: Siglo XXI.
- Referencia c6: Blanco, I., Fleury, S., & Subirats, J. (2012). Nuevas miradas sobre viejos problemas: Periferias urbanas y transformación social. Gestión y política pública, 21(spe), 3-40.
- Referencia c7: Castel, R- (2003). La inseguridad social ¿Qué es estar protegido? Buenos Aires: Manantial.
- Referencia c8: Mouffe, CH. (1999): El retorno de lo político. Comunidad, ciudadanía, pluralismo, democracia radical. Barcelona. Piados.
- Referencia c9: Planella i Ribera, J. P. (2004). Fonaments per a una pedagogia de l'acompanyament en la praxi de l'educació social. Revista Catalana de Pedagogia, 13-33.